

Comisia Europeana aproba ajutorul de stat pentru Banca de Investitii si Dezvoltare a României

Comisia Europeana a aprobat vineri, în temeiul normelor UE privind ajutoarele de stat, masurile notificate de România în favoarea bancii sale nationale de investitii si dezvoltare - Banca de Investitii si Dezvoltare S.A. (BID), se arata într-un comunicat al Executivului comunitar.

În luna ianuarie 2023, Comisia a aprobat o masura notificata de România privind înfiintarea BID cu un capital initial de 1,6 miliarde de euro. Masurile aprobate vineri constau dintr-o majorare de capital în valoare de 1 miliard euro, finantata partial prin Mecanismul de redresare si rezilienta (MRR), precum si dintr-o prelungire cu trei ani a garantiei de stat care sprijina operatiunile BID. Comisia a aprobat, de asemenea, o extindere a mandatului bancii dincolo de activitatile autorizate în 2023.

România a notificat Comisiei planurile sale vizând consolidarea capacitatii BID de a sprijini investitiile si dezvoltarea economica prin majorarea bazei sale de capital cu un miliard euro si prin prelungirea garantiei de stat existente, care ar fi expirat în 2028, pâna la 31 decembrie 2032.

Majorarea de capital va include o contributie de 100 de milioane euro finantata printr-un împrumut MRR. Prelungirea garantiei de stat va continua sa sprijine capacitatea BID de a mobiliza finantare pentru proiectele si beneficiarii care se confrunta cu dificultati în accesarea unei finantari suficiente de pe piata, cum ar fi IMM-urile inovatoare si start-upurile care pot oferi doar garantii limitate, precum si pentru proiectele de infrastructura publica în domenii precum sanatatea, educatia, utilitatile publice si energia din surse regenerabile, care necesita finantare pe termen lung, a precizat Executivul comunitar.

România a notificat, de asemenea, o extindere a mandatului BID. În concordanta cu rolul bancilor nationale de promovare, BID ofera împrumuturi, garantii si finantare prin capitaluri proprii pentru o serie de sectoare, inclusiv energia din surse regenerabile, banda larga, infrastructura locala, porturile si aeroporturile, cu un accent special pe întreprinderile mici si mijlocii si pe start-upurile inovatoare.

Mandatul mai amplu îi va permite BID sa își extinda activitatile pentru a sprijini întreprinderile în curs de extindere si proiectele din sectoare strategice precum apararea, productia de înalta tehnologie, industriile cu grad ridicat de cunostinte de înalta tehnologie si securitatea cibernetica, a apreciat Executivul comunitar.

Comisia a evaluat masurile în temeiul normelor UE privind ajutoarele de stat, în special articolul 107 alineatul (3) litera (c) din Tratatul privind functionarea UE (TFUE), care permite statelor membre sa sprijine dezvoltarea anumitor activitati economice în anumite conditii.

Comisia a constat ca masurile faciliteaza dezvoltarea activitatilor economice într-o serie de sectoare care continua sa se confrunte cu deficite de finantare si cu dificultati în obtinerea unei finantari suficiente de pe piata. Prin împrumuturi, garantii si finantare prin capitaluri proprii, BID sprijina investitiile în domenii precum energia din surse regenerabile, banda larga, infrastructura locala, porturile si aeroporturile, iar extinderea mandatului sau îi va permite sa raspunda nevoilor de finantare în alte sectoare strategice, cum ar fi apararea, productia de înalta tehnologie, industriile cu grad ridicat de cunostinte de înalta tehnologie si securitatea cibernetica.

De asemenea, masurile sunt necesare si adecvate în vederea îmbunatatirii accesului la finantare pentru întreprinderile care se confrunta cu dificultati în obtinerea unei finantari adecvate de la investitori privati. Resursele de capital suplimentare, extinderea garantiei de stat si mandatul mai amplu îi vor permite BID sa abordeze în continuare disfunctionalitatile identificate ale pietei si sa sprijine proiecte si întreprinderi viabile din

punct de vedere economic care altfel s-ar confrunta cu constrângeri în materie de finanțare.

În plus, măsurile sunt proportionale, deoarece intervențiile BID rămân limitate la domeniile în care au fost identificate disfuncționalități ale pieței, iar finanțarea acordată nu va depăși ceea ce este necesar pentru atingerea obiectivelor de politică preconizate. În special, activitățile BID în calitate de operator economic privat în economia de piață sunt limitate la sectoarele și segmentele de piață în care cadrul aplicabil privind ajutoarele de stat recunoaște existența unor disfuncționalități ale pieței, justificând astfel intervenția BID în rolul de bancă națională de promovare.

Comisia a constatat că măsurile contin suficiente garanții pentru a evita efectele negative nejustificate asupra concurenței și a schimburilor comerciale din UE. În special, activitățile de finanțare ale BID vor face obiectul unor mecanisme menite să prevină excluderea investitorilor privați în cazul în care este disponibilă finanțare de pe piață. În plus, activitățile băncii sunt în continuare supuse cerințelor de monitorizare și raportare, iar garanțiile care reglementează operațiunile sale sunt aliniate la practica decizională recentă a Comisiei privind băncile și instituțiile naționale de promovare.

Având în vedere aceste considerente, Comisia a aprobat măsurile notificate de România în temeiul normelor UE privind ajutoarele de stat.

Conform articolului 107 alineatul (1) din TFUE, o măsură constituie ajutor de stat dacă sunt îndeplinite următoarele patru condiții cumulative: măsura trebuie să fie acordată de statele membre din resurse de stat, trebuie să confere un avantaj economic selectiv anumitor întreprinderi, avantajul trebuie să denatureze sau să amenințe să denatureze concurența și trebuie să afecteze schimburile comerciale dintre statele membre ale UE.

Normele UE privind ajutoarele de stat permit statelor membre să sprijine băncile naționale de promovare atunci când, din cauza disfuncționalităților pieței, operatorii privați nu oferă suficiente finanțare sau piețele private nu ar oferi finanțare în condiții comparabile.

BID a fost înființată în 2022 în completarea băncilor comerciale, pentru a promova dezvoltarea economică și pentru a ajuta întreprinderile care au dificultăți să obțină finanțare.

Toate investițiile și reformele care implică ajutoare de stat incluse în planurile naționale de reziliență și redresare prezentate în contextul MRR trebuie notificate Comisiei spre aprobare prealabilă, cu excepția cazului în care fac obiectul uneia dintre normele de excepție pe categorii a ajutoarelor de stat.

Comisia evaluează cu prioritate măsurile care implică ajutor de stat cuprinse în planurile naționale de redresare prezentate în contextul MRR și continuă să ofere orientări și sprijin statelor membre pe parcursul implementării și finalizării planurilor lor de redresare și reziliență. În același timp, Comisia se asigură, în decizia sa, că sunt respectate normele aplicabile privind ajutoarele de stat, pentru a menține condiții de concurență echitabile pe piața unică și pentru a se asigura că fondurile MRR sunt utilizate în așa fel încât să reducă la minimum denaturarea concurenței și să nu se excludă investițiile private.